

L. P. Larsen. Hvis jeg havde nogen Magt og Myndighed, vilde jeg, den første Gang en Bispestol blev ledig, sige til ham: Vil De ikke komme hjem og tage den, eller kom hjem og gør et Arbejde i den danske Folkekirke, vi trænger til Mænd af Deres Støbning. Og Missionær L. P. Larsen vilde, saa vidt jeg kender ham, sige: Ja, men I maa tage mod mig, som jeg er. Hvis vi ikke gjorde det, var det værst for os selv. Og som det er med ham, som jeg kender, vil det ganske sikkert være med mangfoldige andre.

Derfor er det kedeligt, at denne første Sætning i § 2 er kommet ind; men jeg vil haabe, at vi i Udvalget kan komme til en Forstaaelse og Overenskomst. Naturligvis maa enhver, som vil have et Embede i den danske Folkekirke, og som ikke er ordineret forud, aflægge et Præsteløfte sammen med Ordinationen. Thi i den danske Folkekirkes Ordination ligger Præsteløftet indbefattet, selv om det ikke er noget Ordinationsløfte endnu, men det er saa nøje knyttet dertil som muligt. Det bliver jo Biskopperne, der faar det i deres Haand at træffe Bestemmelsen. Jeg er ganske uenig med Hr. Povlsen i, at Bisperne kun er Departementschefer, de er noget andet — maaske noget mere, maaske noget mindre —, de har en aandelig Funktion, og det er ogsaa noget, som Hr. Povlsen i sit Forslag som Kirkeminister har godkendt. Forslaget her fortsætter videre med det. Det ligger i Biskoppernes Haand, der er bundne til at vaage over Folkekirkens Forfatning, Sæder og Skikke, at holde dem ude, de ikke mener er skikkede, og som de ogsaa i Lærespørgsmaal mener ikke er skikkede. Jeg ser heller ikke, at nogen af vore Bisper har krævet, at et saadant Præsteløfte skulde aflægges paa ny.

Det, der sker ved § 2, første Sætning, er i Virkeligheden, at man gaar tilbage til den Situation, vi havde før 1870, da Præsterne skulde aflægge Præsteeden — det, der senere blev Præsteløftet — paa ny hver Gang, de fik et nyt Embede. For mig staar det som noget af et reaktionært Skridt, som vi ikke skulde være med til. Men først og fremmest tror jeg, som Hr. Povlsen sagde, at vi ved dette let kommer til at holde nogle af dem ude, som vi mest trænger til. Thi ganske vist er det saadan med dette Præsteløfte, at det er blevet som en Harmonika, der kan trækkes længere ud end de fleste Harmonikaer; men det forstaar Lægfolk i al Almindelighed ikke, de tager det mere bogstaveligt,

og der er visse Samvittigheder, som har det paa samme Maade, som heller ikke kan tage det, saaledes som man tager det, om jeg saa maa sige, naar man er politisk trænet eller er vant til at se historisk paa en Ting; saa er det lettere.

Naar, som vi nu hører, de sønderjydske Frimenighedspræster bliver fri for at aflægge et saadant Løfte, hvor kan vi da kræve, at de dansk-amerikanske Præster og Missionærene skal aflægge Løftet? Er de ringere? Vi kan ogsaa overvurdere dette med Sønderjylland. Det drejer sig dog her om et personligt Spørgsmaal. En Missionær kan have sat lige saa meget ind paa sin kristelige Livsanskuelse — og man kan ogsaa godt sige, for at bruge Hr. Povlsens Udtryk, for den folkelige —, som en sønderjydsk Præst eller en dansk-amerikansk Præst har gjort. Har disse ikke derovre i kirkelig og i national Henseende gjort et Arbejde for den danske Menighed, som godt kan stilles lige med de sønderjydske Præsters? Der var Mening i det, hvis man sagde, at alle skal aflægge Løftet. Saa var man altsaa inde paa det, som jeg vil kalde den konfessionelle Overvurdering eller, lad mig bruge det Udtryk, den konfessionelle Chauvinisme, den op-hedede Konfessionalitet, som vor Tid slet ikke har nogen Brug for længere, idet vi alle, alle arbejder i Kraft af den inderlige Hengivenhed, som man har i sin kristelige Livsanskuelse, og ikke efter, om man har det og det Lærespørgsmaal paa ret Køl.

Jeg mener altsaa, at den første Sætning i § 2 bør udelades eller ændres saaledes i Udvalget, at Præsteløfte-Spørgsmaalet ikke rejses overfor disse Mennesker, at deres Stilling bliver aldeles saadan, som jeg hører den vil blive for de sønderjydske Præster. Og jeg haaber ogsaa, at den højtærede Kirkeminister vil have Forstaaelse for dette Synspunkt.

Kirkeministeren (J. C. Christensen): Medens de forskellige Talere har været enige i Hovedsagen: at det, henset til den Præstemangel, der allerede er til Stede, og som yderligere vil blive større i den kommende Tid, vil være ønskeligt at faa en saadan midlertidig Lov som denne, og medens alle Talere har været enige i, at det er heldigt, at Loven saa stærkt som muligt betegnes som midlertidig, har der været forskellige Meninger om enkelte af Lovforslagets Bestemmelser, og jeg skal da omtale nogle af de forskellige Meninger, som saaledes er kommet frem.